

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом СумДПУ імені А.С.Макаренка
№ 461 від 27 листопада 2023 року
Ректор _____ проф. Юрій ЛЯННОЙ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ЕКСПЕРТНУ РАДУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С.МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради університету
протокол № 4 від 27.11.2023 року

СУМИ – 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про експертну раду стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (далі – Університет, далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між зовнішніми та внутрішніми – членами ради стейкхолдерів та учасниками освітнього процесу Університету.

1.2. Положення визначає загальні правові й організаційні засади функціонування інституції експертної ради стейкхолдерів освітнього процесу зі спеціальностей усіх рівнів освіти.

1.3. Положення розроблено на підставі:

– Закону України «Про вищу освіту»;
– Закону України «Про освіту»;
– Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України:

- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»»
- «Питання стипендіального забезпечення»;
- «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»;
- «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»;

– Стандарту і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015) і ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;

– Наказів Міністерства освіти і науки України: «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» та «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки».

1.4. Діяльність членів експертних рад стейкхолдерів поширюється на освітні програми, за якими безпосередньо відбувається підготовка фахівців в Університеті, шляхом їх безпосередньої участі у заходах, спрямованих на удосконалення освітніх програм та якості підготовки висококваліфікованого фахівця.

1.5. Терміни та визначення:

Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність.

Зовнішні стейкхолдери:

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності Університету і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (заклади та установи освіти, підприємства та організації різних розмірів та форм власності, і сфер діяльності), які зацікавлені в компетентних фахівцях;
- випускники, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору закладу вищої освіти;
- випускники закладу вищої освіти;
- інвестори, які зацікавлені у розвитку наукових досліджень та інноваційних технологій;
- організації-партнери в реалізації державних і міжнародних програм з розвитку освіти і соціуму;
- освітні установи різних типів, видів та рівнів акредитації;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві;
- кадрові агенції, зацікавлені в підборі висококваліфікованих фахівців.

Внутрішні стейкхолдери: різні категорії осіб, що отримують освіту (студенти бакалаврату, магістратури, вільні слухачі, аспіранти та докторанти) та їх батьки; – науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал.

Експертна рада стейкхолдерів – є дорадчими органами кафедр навчально-наукових інститутів та факультетів, які мають спільну мету щодо забезпечення якісної підготовки фахівців для галузей освіти, культури, мистецтва, економіки, спорту, реабілітації, соціальної роботи, психології, менеджменту.

Роль і місце експертної ради стейкхолдерів в концепції розвитку:

- *держави* – створення якісної освіти, яка поєднує у собі патріотичне виховання, компетентнісну підготовку громадян та їх толерантність, зняття соціальної напруги, подолання проблем безробіття;
- *бізнесу* – формування активного споживача на ринку продукції та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;

- **соціуму як локальної соціальної мережі** – примноження цінностей цивілізації в досягненні загальної мети без владних відносин;
- *Університету* – збереження чи розширення контингенту здобувачів, сприяння фінансовій незалежності та високому рейтингу, створенні позитивного іміджу на ринку праці тощо.

Процедура означає офіційно встановлений порядок провадження освітньої діяльності в Університеті, послідовність дій членів ради стейкхолдерів при здійсненні їх участі в освітньому процесі та внесенні пропозицій для покращення якості вищої освіти в Університеті.

1.6. Зовнішні члени експертної ради стейкхолдерів залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей з підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній діяльності, а студенти проходять виробничу практику.

1.7. Вплив членів експертної ради стейкхолдерів на якість освітніх програм здійснюється через спільну роботу з кафедрами і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з питань освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки.

1.8. Члени експертної ради стейкхолдерів рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, залучаються до здійснення освітнього процесу, здійснюють консультування щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти.

II. МЕТА І ЗАВДАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

2.1. Основна мета експертної ради стейкхолдерів полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти, ректорату та зацікавлених сторін для концентрації зусиль та співпраці, спрямованих на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку підвищення показників якості вищої освіти в Університеті;

- забезпеченні високої якості професійної підготовки фахівців на основі комплексного співробітництва Університету із зацікавленими закладами, підприємствами і організаціями – провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, практичного досвіду, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів партнерів забезпечення;
- виробленні стратегії та напрямів упровадження освітньої та науково-дослідної діяльності навчальних структурних підрозділів Університету;
- участі Університету у міжнародних і національних рейтингах;

- створенні бази даних роботодавців та забезпечення випускників першим робочим місцем;
- формуванні та збереженні ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг;
- пошуку шляхів оптимальної співпраці між Університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування.

2.2. У своїй діяльності експертна рада стейкхолдерів керується чинним законодавством України та локальними нормативними актами Університету.

2.3. Діяльність експертної ради стейкхолдерів відбувається прозоро та ґрунтується на принципах колегіальності.

2.4. Співпраця Університету з закладами освіти, підприємствами, установами, організаціями здійснюється на основі укладених двосторонніх угод (договорів).

2.5. Завданнями експертної ради стейкхолдерів є:

- ❖ вплив на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи;
- ❖ визначення пріоритетних напрямів впровадження інновацій у сучасному виробництві та управлінні діяльністю закладів освіти, підприємств та організацій;
- ❖ робота над підвищенням іміджу Університету на ринку праці України;
- ❖ прогнозування потреби ринку праці у фахівцях відповідної спеціальності;
- ❖ надання пропозицій щодо удосконалення професійних вимог до майбутніх фахівців;
- ❖ брати участь у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- ❖ залучення працівників установ, підприємств і організацій до навчального процесу через читання лекцій, проведення практичних і семінарських занять, керівництво виробничими практиками, курсовими і дипломними роботами;
- ❖ участь у розробці і апробації ефективних механізмів взаємодії Університету з підприємствами-роботодавцями;
- ❖ проведення спільних конференцій, шкіл-семінарів, тренінгів для здобувачів вищої освіти і молодих вчених тощо;
- ❖ спільна підготовка кадрів вищої наукової кваліфікації;

- ❖ створення бази даних передових підприємств України, що можуть забезпечити на високому рівні практичну підготовку здобувачів вищої освіти;
- ❖ проведення анкетування з метою аналізу якості підготовки фахівців, стимулювання професійного та кар'єрного зростання та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, покращення результатів діяльності Університету, узгодження результатів діяльності Університету з вимогами роботодавців;
- ❖ визначення подальшої стратегії діяльності та розвитку університету із врахуванням тенденцій ринку праці щодо відкриття нових спеціальностей;
- ❖ участь в роботі екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти;
- ❖ визначення необхідності в придбанні обладнання, інструментів та витратних матеріалів для навчальних цілей університету, з метою формування матеріально-технічної бази навчальних кабінетів, лабораторій для навчання студентів новим освітнім технологіям;
- ❖ сприяння фінансової стабільності Університету;
- ❖ сприяння працевлаштуванню випускників Університету через попереднє закріплення майбутніх випускників за першим робочим місцем;
- ❖ систематичний моніторинг якості підготовки майбутніх фахівців серед випускників та роботодавців;
- ❖ організація на базі підприємств-роботодавців підвищення кваліфікації і стажувань науково-педагогічних працівників, співробітників Університету;
- ❖ сприяти проходженню всіх видів практик та ознайомленню з інноваціями в діяльності підприємств та організацій;
- ❖ надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетентностей для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках;
- ❖ сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- ❖ сприяти покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- ❖ брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо).

ІІІ. НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

3.1. На інституційному рівні Університету експертна рада стейкхолдерів мають право впливу на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Університеті;
- участь в організації вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів: Наукової бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, інформаційної системи «Деканат», офіційного веб-сайту Університету тощо;
- покращення роботи університетських сервісів;
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності, комісій з питань етики та академічної доброчесності, розвитку студентських організацій, гуртків, секцій, товариств тощо.

3.2. На інституційному рівні кафедри навчально-наукового інституту/факультету експертна рада стейкхолдерів має право впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей та їх зміст;
- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;
- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на

бюджетні місця тощо.

3.3 Здобувачі вищої освіти університету залучаються до опитування, анкетування, висловлювання власних оцінок і пропозиції, беруть на себе відповідальність і впливають на забезпечення якості освіти.

3.4. Інструментарій впливу експертної ради стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти:

- опитування, репрезентативне опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи: Вчена рада Університету, вчена рада навчально-наукового інституту/факультету, Приймальна комісія, стипендіальна комісія, конференція трудового колективу, ректорат тощо, а також кафедри; через органи студентського самоврядування;
- скриньки для пропозицій;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу; круглі столи.

IV. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ СКЛАДУ ЕКСПЕРТНИХ РАД СТЕЙКХОЛДЕРІВ

4.1. До складу експертної ради стейкхолдерів пропонуються представники обласних об'єднань організацій роботодавців, закладів освіти, підприємств, установ та організацій регіону, їх керівники та заступники керівників; науково-педагогічні працівники кафедр закладів вищої освіти України, здобувачі вищої освіти даної освітньої програми; члени громадських організацій. Чисельний склад експертної ради стейкхолдерів складає не перевищує 15 осіб.

4.2. Участь членів експертної ради стейкхолдерів є добровільною та здійснюється на громадських засадах.

4.3. З метою забезпечення високої якості професійної підготовки випускників на основі взаємодії та комплексної співпраці з членами експертної ради стейкхолдерів склад експертної ради стейкхолдерів формуються за напрямками діяльності та освітніми програмами.

4.4. Персональний склад експертної ради стейкхолдерів затверджується наказом ректора Університету відповідно до службової записки завідувача кафедри на основі погодження із кожним представником.

4.4. Кожна експертна рада стейкхолдерів обирає голову, який організовує та планує її роботу, заступника та секретаря.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

5.1. Організація роботи та звітності експертної ради стейкхолдерів:

5.1.1. Керівництво експертною радою стейкхолдерів здійснюють голова ради, його заступник та секретар, які обираються відкритим голосуванням на засіданні експертної ради зі складу її членів.

5.1.2. Голова експертної ради стейкхолдерів виконує такі функції:

- організовує діяльність експертної ради згідно з планом, який затверджується на засіданні ради на поточний рік;
- скликає засідання ради, організовує їх підготовку;
- головує на засіданнях ради, стежить за дотриманням регламенту;
- підписує документи ради;
- представляє експертну раду на представницьких зібраннях в державних органах та громадських організаціях, інформує громадськість про діяльність ради.

5.1.3. Заступник голови експертної ради виконує функції голови за його відсутності чи неможливості виконання головою ради своїх обов'язків.

5.1.4. Секретар експертної ради стейкхолдерів виконує такі функції:

- інформує членів експертної ради про місце і час засідань не пізніше, ніж за п'ять робочих днів до його проведення;
- оформлює протоколи засідань ради;
- готує необхідні матеріали до засідань, проєкти рішень ради;
- забезпечує інформаційну діяльність експертної ради, ознайомлює членів ради з відповідними матеріалами, документами тощо;
- відповідає за ведення та збереження документації експертної ради;
- виконує інші обов'язки та повноваження, делеговані головою ради.

5.1.5. Засідання експертної ради стейкхолдерів проводяться не менше одного разу на півріччя відповідно до Плану роботи експертної ради стейкхолдерів.

5.1.6. Засідання експертної ради стейкхолдерів вважається правомірним, якщо на ньому присутні не менш, як половина її членів.

5.1.7. Засідання експертної ради оформлюється протоколом, який підписується головуючим та секретарем та розсилається її членам.

5.1.8. Засідання експертної ради стейкхолдерів базується на принципах:

- взаємної поваги;
- рівної участі всіх членів ради;
- дотримання порядку та регламенту;
- спрямованості на конструктивне вирішення проблем;
- врахування думки меншості.

5.1.9. Експертна рада стейкхолдерів може запрошувати на своє засідання осіб, які не є членами ради, та надавати їм слово для виступу чи повідомлення.

5.1.10. Рішення ради оформлюється протоколом, що підписується головою та секретарем.

5.1.11. Щорічно експертна рада стейкхолдерів готує звіт про свою діяльність протягом року та планує її на наступний рік.

VI. ВЗАЄМОДІЯ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ З НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИМИ ІНСТИТУТАМИ, ФАКУЛЬТЕТАМИ ТА КАФЕДРАМИ

6.1. Організаційно-методичне та технічне забезпечення роботи експертної ради стейкхолдерів здійснює навчально-науковий інститут/факультет та випускова кафедра.

6.2. Експертна рада стейкхолдерів, директор навчально-наукового інституту, декан факультету та завідувач випускової кафедри взаємодіють у питаннях:

- підвищення якості навчальних планів, їх науково-методичного забезпечення;
- реалізації і ресурсної підтримки виробничих і переддипломних практик студентів;
- проведення спільних конференцій, шкіл-семінарів, тренінгів для студентів, аспірантів і молодих вчених;
- участі в експертизі підготовки випускників та сприяння їх працевлаштуванню;
- проведення постійного моніторингу якості підготовки випускників;
- залучення працівників закладів, установ, підприємств і організацій до освітнього процесу через проведення лекційних і практичних занять, керівництво виробничими практиками, кваліфікаційними роботами;
- розробки і апробації ефективних механізмів взаємодії Університету з підприємствами-роботодавцями;
- забезпечення працевлаштування випускників Університету через попереднє закріплення майбутніх випускників за першим робочим місцем;
- постійного моніторингу якості підготовки фахівців серед випускників та провідних роботодавців;
- організації підвищення кваліфікації та стажувань науково-педагогічних працівників, співробітників Університету та роботодавців тощо.

6.3. Експертна рада стейкхолдерів має право звертатись з поданнями, пропозиціями та рекомендаціями до директорату навчально-наукового інституту, деканату факультету, завідувача кафедри.

6.4. Керівництво навчально-наукового інституту, факультету, кафедри має право звертатись з запитом, поданнями, пропозиціями до експертної ради стейкхолдерів.

6.5. Керівництво навчально-наукового інституту, факультету, кафедри враховує в своїй подальшій роботі рекомендації, надані експертною радою стейкхолдерів. У разі неможливості виконання запропонованих рекомендацій вони надають експертній раді стейкхолдерів у письмовій формі аргументовану відповідь.

6.6. Діяльність експертної ради стейкхолдерів висвітлюється на офіційному сайті навчально-наукового інституту, факультету, кафедри.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення про експертну раду стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни, доповнення та рішення щодо припинення діяльності експертної ради стейкхолдерів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету та затверджуються наказом ректора.